

KLUB PŘÁTEL ŘECKA, z. s.
KULTURNÍ PŘEHLED květen 2026

Vítáme členy Klubu přátel Řecká a čtenáře našich stránek v měsíci květnu, v pátém měsíci roku 2026. V pátek 1. května slavíme Mezinárodní den pracujících. Připomeňme si tento den úryvkem z Balady o očích topičových z díla Jiřího Wolkra.

Utichly továrny, utichly ulice,
usnuly hvězdy okolo měsíce
a z města celého v pozdní ty hodiny
nezavřel očí svých jenom dům jediný,
očí svých ohnivých, co do tmy křičí,
že za nimi uprostřed strojů, pák, kotlů a železných tyčí
dělníků deset své svaly železem propletlo,
aby se ruce a oči jim změnily ve světlo.

"Antonín, topiči elektrárenský,
do kotle přilož!"

Antonín dnes, jak před lety dvaceti pěti,
železnou lopatou otvírá pec,
plameny rudé ztad syčí a letí,
ohnivá výheň a mládenec.
Antonín rukama, jež nad oheň ztuhly,
přikládá plnou lopatu uhlí,
a že jen z člověka světlo se rodí,
tak za uhlím vždycky kus očí svých hodí
a oči ty jasné a modré jak květiny
v praménkách drátů nad městem plují,
v kavárnách, v divadlech, nejraděj nad stolem rodiny
v radostná světla se rozsvěcují.

Καλό μήνα! Καλωσορίζουμε τα μέλη της Λέσχης Φιλελλήνων Πράγας και τους επισκέπτες του ισότοπού μας στον Μαΐο 2026. Την Παρασκευή 1 Μαΐου γιορτάζουμε Διεθνή Ημέρα Εργατών. Ας τιμήσουμε αυτήν την ημέρα με ένα απόσπασμα από την Μπαλάντα των Ματιών του Θορύβου του Γίρι Βόλκερ.

Μπαλάντα για τα μάτια του θερμαστή
Σώπασαν οι δρόμοι, σώπασαν τα εργοστάσια,
κοιμήθηκαν γύρω από το φεγγάρι τα αστέρια
και στην πόλη ολόκληρη την ύστερη ώρα
δεν έκλεισε τα μάτια του μόνο ένα σπίτι τώρα,
τα μάτια του πύρινα που στο σκοτάδι ουρλιάζουν,
ότι πίσω από αυτών ανάμεσα μηχανών,
μοχλών, λεβήτων και σιδεριών κονταριών
εργάτες δέκα οι μύες τους από το σίδερο πλέκουν,
να τα χέρια και τα μάτια τους στο φως μετατρέπουν.

«Αντόνι, θερμαστή ηλεκτροπαραγωγής,
βάλε άνθρακα στον λέβητα!»

Ο Αντόνι σήμερα όπως από είκοσι πέντε χρόνια πριν,
ανήγε την εστία με το σιδερένιο φτυάρι,
οι φλόγες κόκκινες συρίζουν και πετούν από αυτήν -
το πύρινο καμίνι και οι νεαροί.
Ο Αντόνι με τα χεριά που από τη φωτιά σκλήρηναν,
βάζει το φτυάρι γεμάτο τον άνθρακα,
και γιατί μόνο από τον άνθρωπο το φως γεννάει,
πίσω από τον άνθρακα ένα κομμάτι των ματιών του ρίχνει
και τα μάτια σαν τα λουλούδια αίθρια και γαλάζια
στις πηγές συρμάτων πάνω από την πόλη πλέουν,
στις καφετέριες, στα θέατρα, με χαρά πάνω από τα οικογενειακά τραπέζια
τα χαρούμενα φώτα ανάβουν.

ΜΑΙΟΣ

- 01 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ιερεμίας, Πανάρετος, Παναρέτη, Ισιδώρα, Δώρα, Τάμαρα, Ταμάρα, Φιλόσοφος, Σοφός, Φιλοσοφία, Φιλοσοφή. Εργατική Πρωτομαγιά. Διεθνής Ημέρα Εργατών. Παγκόσμια Ημέρα για τη Νομιμοποίηση της Κάνναβης.
- 02 ΣΑΒΒΑΤΟ Αθανάσιος, Θανάσης, Νάσος, Σάκης, Θάνος, Θανάσος, Σούλης, Αθανασία, Νάσια, Νάνσυ, Θανασούλα, Σούλα, Νάσα, Σούλη, Έσπερος, Εσπέρα, Εσπερία, Αυγερινός, Αυγέρης, Αυγίτης, Αυγέρας, Αυγέρου, Αυγερού, Ματρώνα, Ματρόνα. Παγκόσμια Ημέρα Γέλιου.
- 03 ΚΥΡΙΑΚΗ Μαύρος, Μαύρα, Μαυρούλα, Μαυρίτσα, Ροδόπη, Ροδώπη, Βηθεσδά. Παγκόσμια Ημέρα Ελευθεροτυπίας.
- 04 ΔΕΥΤΕΡΑ Πελαγία, Πελαγούλα, Πελαγίνα, Πελαγίτσα, Πελαγιώ, Πελαγής, Πελάγιος, Ιλάριος, Μελής, Μέλος, Μέλιος, Μέλας, Μέλια, Μελίτσα
- 05 ΤΡΙΤΗ Ειρήνη, Ρένα, Ρήνα, Ρηνιώ, Ρηνούλα, Ειρήνα, Ειρήνγκω, Ρένια, Ειρηναίος, Ρένος, Ειρηναία, Εφραίμ, Εφραίμιος, Εφραίμης, Ευφραίμ, Εφραιμία, Ευφραιμία, Ευφραιμίτσα
- 06 ΤΕΤΑΡΤΗ Σεραφείμ, Σεραφειμία, Σεραφείμα, Σεραφίνα, Σεραφειμή, Σεραφειμούλα, Σεραφειμίτσα, Ιώβ, Ιωβία, Ιώβη
- 07 ΠΕΜΠΤΗ Του εν ουρανών φανέντος σημείου του Τιμίου Σταυρού επί Κωνσταντίου, Μαρτύρων Ιουβενάλιου Ακακίου και Κοδράτου
- 08 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Αρσένιος, Αρσένης, Αρσενία, Αρσίνα, Αρσινόη, Θεολόγος, Θεολόγης, Θεολόγος, Θεολόγης, Θεολόγης, Θεολογία, Θεολογία, Μήλιος, Μήλης, Μηλιώ, Μηλιά, Μηλίτσα, Κασσιόπη
- 09 ΣΑΒΒΑΤΟ Χριστόφορος, Χριστοφόρης, Φόρης, Χριστόφης, Χριστοφία, Χριστοφίνα, Ησαΐας. Ημέρα της Ευρώπης
- 10 ΚΥΡΙΑΚΗ Σίμων
- 11 ΔΕΥΤΕΡΑ Αρμόδιος, Αρμόδης, Μεθόδιος, Αργύρης, Αργύριος, Αργυρή, Αργυρούλα, Ρούλα, Αργυρώ, Ασημίνα, Ολυμπιάς, Ολυμπία, Ολυμπιάδα, Ολύμπω, Ολύμπη, Όλια, Ολυπούλα, Ολυμπιάς, Διοσκούριδης, Διοσκοριδής, Διόσκορος
- 12 ΤΡΙΤΗ Επιφάνειος, Επιφάνιος, Επιφανία, Θεόδωρος, Θεοδωρής, Θεόδωρος, Τεό, Θεοδώρα, Δώρα, Θεοδώρα, Δωρούλα, Ντόρα
- 13 ΤΕΤΑΡΤΗ Γλυκερία, Σέργιος, Σεργία, Σεργιανή, Σεργιούλα
- 14 ΠΕΜΠΤΗ Αριστοτέλης, Τέλης, Θεράπων, Ισιδώρα, Δώρα, Ισιδώρος, Σιδέρης
- 15 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Αχιλλίος, Αχιλλέας, Αχιλλεύς, Παχώμιος, Παχούμιος, Πάχος, Καλή, Κάλη. Διεθνής Ημέρα Οικογένειας. Διεθνής Ημέρα Αντιρρησιών Συνείδησης
- 16 ΣΑΒΒΑΤΟ ορ. Ιερομαρτύρων Αύδα και Αυδησού και των συν αυτοίς, Αλεξάνδρου πατριάρχου Ιεροσολύμων
- 17 ΚΥΡΙΑΚΗ Ανδρόνικος, Ανδρονίκη, Ιουνία, Γιουνία, Σόλων, Σόλωνας, Σολόχων
- 18 ΔΕΥΤΕΡΑ Ιούλιος, Ιουλία, Ιουλιανή, Ιουλίτσα, Γιουλία, Γιούλα, Γιουλίτσα, Τζούλια, Γιούλη, Γαλάτεια, Γαλατία, Φαεινός, Φαεινή. Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων.
- 19 ΤΡΙΤΗ Πατρίκιος, Πάτρικ, Πατρίκος, Πατρίκης, Πατρίτσιος, Πατρίτσης, Πατρικία, Πατρίκα, Πατρισία, Πατρίτσα, Θεόγνωστος, Θεογνώστης, Θεογνώσιος, Θεογνώσια, Θεόκτιστος, Μένανδρος. Ημέρα Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου
- 20 ΤΕΤΑΡΤΗ Θαλλελαίος, Θαλής, Λυδία, Λήδα, Λύδα
- 21 ΠΕΜΠΤΗ Κωνσταντίνος, Κώστας, Κωστής, Κωσταντίνος, Κωνσταντίνα, Κωνσταντία, Κωσταντίνα, Κωστούλα, Ντίνα, Νάντια, Ελένη, Έλενα, Ελεάννα, Ελεάνα, Λένα, Λενίτσα, Λένγκω, Λενιώ, Ελεονώρα, Ελεονώρα, Νόρα, Μαριλένα, Ελενάκι, Νίτσα, Νέλη, Νεφέλη. Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμού.
- 22 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Αιμιλία, Εμιλία, Έμιλυ, Έμμα, Μίλια, Αιμίλιος, Μίλιος, Κόδρος, Κόδρα
- 23 ΣΑΒΒΑΤΟ ορ. Μαρτύρων Σελεύκου και Σαλωνά του Ρωμαίου, Οσιομάρτυρος Λουκά εν Μυτιλήνη, Μυροφόρου Μαρίας του Κλωπά
- 24 ΚΥΡΙΑΚΗ Παλλαδία, Παλαδία, Παλλάδα, Παλάδα, Μαρκιανή, Μαρκιάνα, Φωτεινή, Φώτω, Φώφη, Φωτούλα, Φαίη, Φωφώ, Χριστιανός, Χριστιανή. Ευρωπαϊκή Ημέρα Πάρκων.
- 25 ΔΕΥΤΕΡΑ ορ. Μνήμη της τρίτης ευρέσεως της τίμιας κεφαλής του βαπτιστού Ιωάννου Προδρόμου, Μαρτύρων Κελεστίνου και Παγχαρίου, Οσίου Ολβιανού

26 ΤΡΙΤΗ Αλφαίος, Καρπός, ΣυνέσιΝος, Συνέσης, Συνεσία
27 ΤΕΤΑΡΤΗ Αλύπιος, Αλυπία, Θεράπων, Ιωάννης ο Ρώσσοσ
28 ΠΕΜΠΤΗ Διοσκουρίδης, Διοσκορίδης, Διόσκορος
29 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Θεοδοσία, Θεοδόσω, Ολιβιανός, Ολβιανός, Ολιβία, Ολίβια, Υπομονή
30 ΣΑΒΒΑΤΟ Εμμέλεια, Εμμελεία
31 ΚΥΡΙΑΚΗ Ερμείας, Ερμειάς, Ερμεία, Μάγια, Μάγος

ROZLOUČENÍ S DUBNEM

S měsícem dubnem jsme se rozloučili v rytmech jazzového Tria českého kontrabasisty a skladatele Petrose Klampanise. V Praze, v síni Atrium, pod klenbou bývalého kostela, tančily na klaviatuře prsty estonského pianisty Kristjana Randalu, se strunami basy se mazlily prsty Petrose Klampanise, vše podtrhovaly bicí izraelského bubeníka Ziva Ravitze. Pod klenbou večerního nebe jsme se vraceli domů s úžasným hudebním zážitkem.

Αποχαιρετήσαμε τον μήνα Απρίλιο στους ρυθμούς του τζαζ τρίο του Έλληνα κοντραμπασίστα και συνθέτη Πέτρου Κλαμπάνη. Στην Πράγα, στην αίθουσα Atrium, κάτω από τον θόλο μιας πρώην εκκλησίας, χόρευαν στην πλήκτρα τα δάχτυλα του Εσθονού πιανίστα Κρίστιαν Ράνταλου, με τις χορδές του μπάσου χάιδευαν τα δάχτυλα του Πέτρου Κλαμπάνη και όλα υπογραμμίζονταν από τα τύμπανα του Ισραηλινού ντράμερ Ζιβ Ράβιτζ. Κάτω από τον θόλο του βραδινού ουρανού επιστρέψαμε σίτι με μια εκπληκτική μουσική εμπειρία.

HUDBA

KONCERT. Kypr: Křižovatka hudebních kultur. Byzantská hudba, Gregoriánský chorál, Ars Nova a Ars subtilior. Pořádá Philokallia ensemble - Spolek Philokallia. Schola Gregoriana Pragensis, David Eben, Philokallia Ensemble, Marios Christou, Psaltis: Giorgos Demetriou. Koncert se koná u příležitosti kyperského předsednictví v Radě Evropské unie pod záštitou ministra kultury České republiky Oty Klemříře a náměstkyně ministra kultury Kyperské republiky Vasiliki Kassianidou. Vstupné: 300 Kč, 150 Kč (studenti, senioři). Kostel sv. Václava na Zderaze. 6. května 2026, 19.30.

<https://www.philokallia.com/>

ŘECKÁ SOBOTA. Froso Tarasidu, DJ Vasilis, kapela Poseidonas. Taneční soubory Prométheus a Lycea Řekyň v ČR. Státní hrad Veverčí, 23. 5. 2026, 10.00-22.00.

LITERATURA

Mezinárodní knižní veletrh a literární festival „Svět knihy Praha 2026“. Křižíkovy pavilony, Výstaviště Praha 7 - Holešovice, 14.- 17. května 2026.

□

Akce ke Světovému dni knihy 2026! Setkání s autory nakladatelství Dioptra v knihkupectví Books & Life. Autoři publikací nakladatelství Dioptra se setkávají s čtenáři na akci věnované literatuře a Athénám u příležitosti děl, která se ve městě konají a zdůrazňují jeho jedinečnou identitu prostřednictvím různých narativních perspektiv. Návštěvníci budou mít možnost si s nimi popovídat a získat podepsané výtisky jejich knih.

Na akci vystoupí autoři Yannis Xanthoulis («Η άλωση των Αθηνών από τις αδερφές Γαργάρα»), Konstantinos Loukopoulos («Συγχαρητήρια, Πέθανες!»), Alexia Kepeli («Η Μέντορας»), Yannis Dendrinis («Η ασήμαντη ιστορία του Δημόνικου Παχτατζή») a Danae Dragonea («Το νησί που ταξιδεύει στον χρόνο»), kteří prostřednictvím svých děl osvětlují různé aspekty Athén, od minulosti po současnost, a kombinují tak literaturu, historii a současné vyprávění.

Εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου 2026! Συνάντηση με τους συγγραφείς της Διόπτρας στο βιβλιοπωλείο Books & Life. Οι συγγραφείς των εκδόσεων Διόπτρα συναντούν το αναγνωστικό κοινό σε μια εκδήλωση αφιερωμένη στη λογοτεχνία και την Αθήνα, με αφορμή έργα που διαδραματίζονται στην πόλη και αναδεικνύουν τη μοναδική της ταυτότητα μέσα από διαφορετικές αφηγηματικές ματιές. Οι επισκέπτες και οι επισκέπτριες θα έχουν την ευκαιρία να συνομιλήσουν μαζί τους και να αποκτήσουν υπογεγραμμένα αντίτυπα των βιβλίων τους.

Στην εκδήλωση συμμετέχουν οι συγγραφείς Γιάννης Ξανθούλης («Η άλωση των Αθηνών από τις αδερφές Γαργάρα»), Κωνσταντίνος Λουκόπουλος («Συγχαρητήρια, Πέθανες!»), Αλεξία Κέπελη («Η Μέντορας»), Γιάννης Δενδρινός («Η ασήμαντη ιστορία του Δημόνικου Παχτατζή») και Δανάη Δραγωνέα («Το νησί που ταξιδεύει στον χρόνο»), οι οποίοι μέσα από τα έργα τους φωτίζουν ποικίλες πτυχές της Αθήνας, από το παρελθόν έως το σήμερα, συνδυάζοντας λογοτεχνία, ιστορία και σύγχρονη αφήγηση.

<https://blog.dioptra.gr/dio-ekdiloseis-gia-tin-pagkosmia-imera-vivliou-2026>

VÝSTAVY ZAHRANIČNÍ

Alexis Akrihakis, Zvlněná linie. Výstavu, kterou kurátorsky připravili Chloe Akrihakis a Alexios Papazacharias, je první velkou retrospektivní výstavou tohoto významného řeckého umělce v Řecku za posledních 30 let a mimo jiné poprvé představuje veřejnosti významná díla ze soukromých i veřejných sbírek, čímž zdůrazňuje rozsah jedné z nejznámějších a nejvýraznějších forem moderního řeckého umění.

Alexis Akrihakis se narodil v roce 1939 v Athénách, kde v roce 1994 zemřel. V letech 1958-1960 žil v Paříži. Svá díla poprvé prezentoval na samostatné výstavě v roce 1961 v Athénách. Od začátku své kariéry ho spojovalo hluboké přátelství s předními intelektuálními osobnostmi, se kterými spolupracoval. V roce 1968 se s německým státním stipendiem (D.A.A.D.) přestěhoval do Berlína. V letech 1967-1984 žil a pracoval mezi Berlínem a Athénami, které pro něj byly stálým zdrojem inspirace. Výstava trvá do 23. května 2026.

<https://www.benaki.org/>

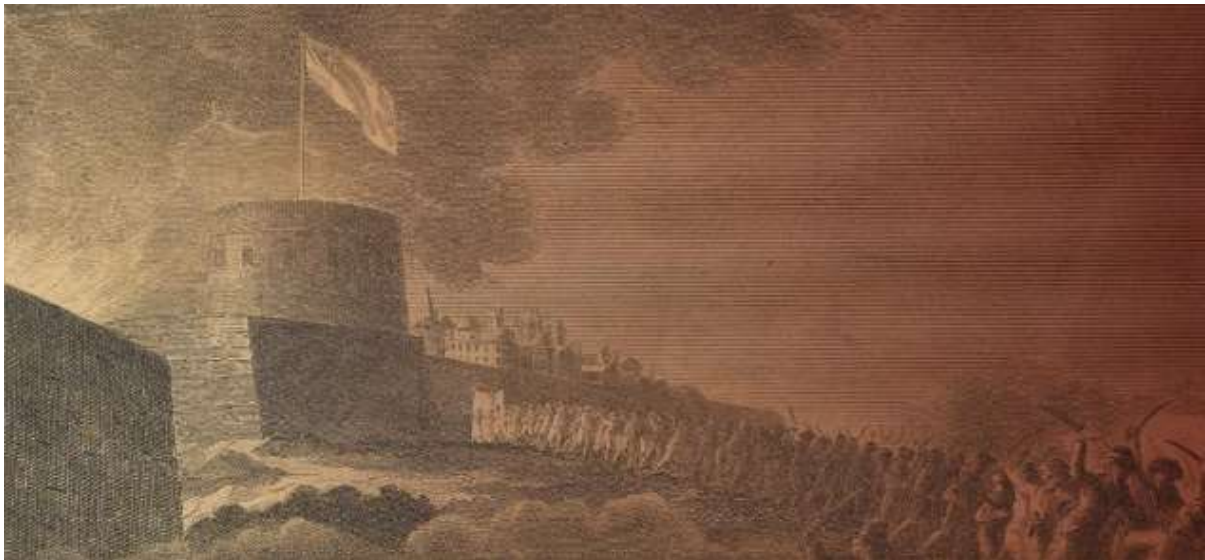
Αλέξης Ακριθάκης, Μια γραμμή κύμα. Η έκθεση σε επιμέλεια της Χλόη Ακριθάκη και του Αλέξιου Παπαζαχαρία, είναι η πρώτη μεγάλη αναδρομική έκθεση του σημαντικού Έλληνα δημιουργού στην Ελλάδα, τα τελευταία 30 χρόνια και μεταξύ άλλων παρουσιάζει για πρώτη φορά στο κοινό σημαντικά έργα από ιδιωτικές και δημόσιες συλλογές, αναδεικνύοντας το εύρος μιας από τις πιο αναγνωρίσιμες και ιδιοσυγκρασιακές μορφές της νεοελληνικής τέχνης. Διαρκεί έως 23 Μαΐου 2026.

Αλέξης Ακριθάκης γεννήθηκε το 1939 στην Αθήνα, όπου και πέθανε το 1994. Την περίοδο 1958-1960 έζησε στο Παρίσι. Παρουσίασε για πρώτη φορά έργα του σε ατομική έκθεση το 1961, στην Αθήνα. Από την αρχή της καριέρας του τον συνδέει βαθιά φιλία με κορυφαίες προσωπικότητες της διανοητικής με τις οποίες και συνεργάζεται. Το 1968 μετακομίζει στο Βερολίνο με υποτροφία του γερμανικού κράτους (D.A.A.D.). Την περίοδο 1967-1984 ζούσε και εργαζόταν ανάμεσα στο Βερολίνο και στην Αθήνα, που αποτελούσε για εκείνον μόνιμη πηγή έμπνευσης.

□

Missolonghi. U příležitosti 200. výročí Exodu z Missolonghi pořádá muzeum Benaki výroční výstavu věnovanou svatému městu Missolonghi, řeckému boji za nezávislost a hnutí filhelénů. Cílem výstavy je na jedné straně uctít tuto klíčovou událost řecké revoluce, která šokovala mezinárodní veřejné mínění a dynamicky posílila filhelénismus, na druhé straně zdůraznit význam a nadčasovost hrdinského Exodu z Missolonghi. Výstava trvá do 3. května 2026.

Exodus z Missolonghi (10. dubna 1826) byl tragickým, ale hrdinským pokusem řeckých obránců o útěk z města obleženého osmanskými vojsky během řecké války za nezávislost. Po ročním obléhání a hladomoru se zhruba 10.500 lidí pokusilo prorazit, avšak kvůli zradě bylo přes 90 % z nich zabito nebo prodáno do otroctví.

Μεσολόγγι. Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 χρόνων από την Έξοδο του Μεσολογγίου, το Μουσείο Μπενάκη διοργανώνει μια επετειακή έκθεση αφιερωμένη στην Ιερή Πόλη του Μεσολογγίου, στον Αγώνα των Ελλήνων για την Ανεξαρτησία και στο φιλελληνικό κίνημα. Στόχος της έκθεσης είναι αφενός να τιμήσει το κορυφαίο αυτό γεγονός της Ελληνικής Επανάστασης, που συγκλόνισε τη διεθνή κοινή γνώμη και ενίσχυσε δυναμικά τον Φιλελληνισμό, και αφετέρου να αναδείξει τη σημασία και τη διαχρονικότητα της ηρωικής Εξόδου των Μεσολογγιτών. Διαρκεί έως 3 Μαΐου 2026.

Η Έξοδος από το Μεσολόγγι (10 Απριλίου 1826) ήταν μια τραγική αλλά ηρωική προσπάθεια Ελλήνων υπερασπιστών να διαφύγουν από την πόλη που πολιορκούνταν από οθωμανικά στρατεύματα κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης. Μετά από μια πολιορκία ενός έτους και λιμό, περίπου 10.500 άνθρωποι επιχείρησαν να δραπετεύσουν, αλλά λόγω προδοσίας, πάνω από το 90% αυτών σκοτώθηκαν ή πουλήθηκαν ως σκλάβοι.

VÝSTAVA DOMÁCÍ

Galerie antického umění. Jedinečná sbírka odlitků antických soch. Expozice představuje průřez stěžejními epochami vývoje antického umění. Světovými unikáty jsou zejména rekonstruované sochy a sousoší ztracených nebo zničených originálů, které jsou k vidění pouze v této galerii. Originály naprosté většiny soch jsou vystaveny ve významných světových muzeích. Františkánský klášter Hostinné, Nádražní 119, Hostinné. Telefon: 499 524 239. Otevírací doba pondělí až sobota.

<https://www.klasterhostinne.cz/aktuality-galerie/navstivte-galerii-antickeho-umeni>

Πινακοθήκη αρχαίας τέχνης. Μια μοναδική συλλογή από εκμαγεία αρχαίων γλυπτών. Η έκθεση παρουσιάζει μια διατομή των βασικών εποχών της ανάπτυξης της αρχαίας τέχνης. Τα μοναδικά αντικείμενα στον κόσμο είναι κυρίως ανακατασκευασμένα αγάλματα και ομάδες χαμένων ή καταστραφέντων πρωτοτύπων, τα οποία μπορεί κανείς να δει μόνο σε αυτήν την αίθουσα. Τα πρωτότυπα της συντριπτικής πλειοψηφίας των γλυπτών εκτίθενται σε μεγάλα μουσεία του κόσμου.

Dny pracovního klidu v Řecku 2026 – Οι αργίες στην Ελλάδα το 2026

Πρωτομαγιά: Παρασκευή 1 Μαΐου 2026 (τρίημερο).

Αγίου Πνεύματος: Δευτέρα 1 Ιουνίου 2026 (τρίημερο).

Κοίμηση της Θεοτόκου: Σάββατο 15 Αυγούστου 2026.

28η Οκτωβρίου 2026: Τετάρτη.

Χριστούγεννα: Πέμπτη 25 Δεκεμβρίου 2026.

Δεύτερη ημέρα των Χριστουγέννων: Παρασκευή 26 Δεκεμβρίου 2026.

S použitím textů pořadatelů připravili Mgr. Milan Konečný a Mgr. Antula Botu.